

Lähetäjä – Tunne vastuusi!

Kun jätät kuljetettavaksi litium-ioniakun tai laitteen, jossa on litium-ioniakku, olet lain mukaan vastuussa siitä, että akku on pakattu oikein ja pakkaus on merkitty oikein!

Varmista oikeanlainen pakkausmerkintä

Litium-ioniakut ovat pääsääntöisesti turvallisia, mutta vikaantuessaan ne voivat sytyttää tulipalon. **Pakkauksen sisältämästä akusta tulee kertoa rahdinkuljettajalle ennen kuljetussopimuksen tekemistä. Myös vastaanottajan tulee tietää että pakkaus sisältää akun.**

Merkintä ja määräysten mukainen pakkaustapa estävät vahinkojen syntymistä kuljetuksen aikana. Erityisesti lentokuljetuksissa mutta myös pintakuljetuksissa pakkauksen sisällön ilmoittamatta jättäminen voi johtaa vakavaan onnettomuuteen.

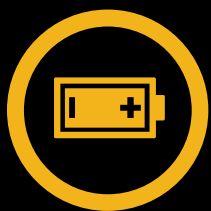
Huomioi voimassaolevat säädökset

- ◆ Pintakuljetusten sallittuja lähetyksiä sekä pakkauksia ja niiden merkintöjä sääntelevät ADR, RID ja IMDG, lentokuljetuksia sääntelee IATA
- ◆ Monilla rahdinkuljettajilla on vielä lainsäädäntöä tiukempia määräyksiä
- ◆ Lähetävällä yrityksellä täytyy olla lain mukaan VAK-turvallisuusneuvonantaja
- ◆ Pitkissä kuljetuksissa kuljetusmuodot vaihtelevat ja kaikki säädökset täytyy huomioida
- ◆ Irrallisten akkujen lähettämisen sääntely on tiukempaa kuin laitteisiin kiinnitettyjen akkujen
- ◆ Kierrätettäväksi lähetettäviä akkuja koskevat eri määräykset kuin uusia akkuja
- ◆ Vikaantuneita akkuja ei saa lähettää ollenkaan
- ◆ Viallisiksi epäillyt akut täytyy pakata ja merkitä eri tavalla kuin ehjät akut

Lähetäjänä sinulla on velvollisuuksia

- ◆ Selvitä akkulähetystäsi koskevat määräykset
- ◆ Noudata viranomaisten ja rahdinkuljettajan ohjeita
- ◆ Keskustele tarvittaessa rahdinkuljettajasi asiantuntijan kanssa
- ◆ Merkintöjen ja oikean pakkaustavan laiminlyöminen saattaa johtaa vakavaan onnettomuuteen rahdinkuljettajalla tai vastaanottajalla
- ◆ **Vastuu laiminlyönnin seurauksista on lähetäjällä**

Kauppa – tunnetko akkuriskisi?

Litium-ioniakut ovat pääsääntöisesti turvallisia, mutta vikaantuessaan ne voivat sytyttää tulipalon. Akkupalo tuottaa myrkyllisiä savukaasuja ja on mahdoton sammuttaa. Suurin riski on tuotepalautuksissa ja kierrätyksessä. Varautuminen etukäteen on huomattavasti yksinkertaisempaa kuin erittäin monimutkaisten vastuukysymysten selvittely jälkikäteen.

Uusien akkujen varastointi ja esillepano

Uudet akut eivät yleensä syty itsekseen palamaan. Akkujen kolhiminen ja esimerkiksi pudottaminen voi kuitenkin johtaa akun vahingoittumiseen sisäisesti. Akku saattaa myös syttyä palamaan pudottamisen jälkeen. Kolhittua tai muuten vahingoittunutta akkua ei tulisi palauttaa hyllyyn tai jättää vartioimatta. Huomioi myös liikkeessä käytettävät ja ladattavat laitteet. Ohjeista henkilökuntaa ja varaa paloturvallinen paikka, johon akku voidaan sijoittaa tarkkailtavaksi kolhimisen jälkeen.

Palautettavat laitteet

Jos takuupalautettavassa laitteessa on litium-ioniakku, paloriski voi olla korkea. Laite voi käyttää akkua virheellisesti tai akku voi olla vahingoittunut. Erityisesti jos akussa tai itse laitteessa näkyy kolhiintumisen jälkiä, sulamisen merkkejä tai akku on pullistunut, riski on korkea. Jos akku on lämmin, vuotaa tai sihisee, riski on välitön. Ohjeista henkilökuntaa arvioimaan akun kunto silmämääräisesti sekä tiedustelemaan akun käyttöhistoriaa, ja sijoita laite tai sen akku paloturvalliseen paikkaan koko siksi ajaksi kun akku on liikkeessä.

Huoltoon tulevat akulliset laitteet

Laitteet tulevat huoltoon koska niissä on vika. Kuten takuupalautuksissa, myös huoltotapauksissa paloriski voi olla korkea. Ohjeista henkilökuntaa arvioimaan akun tila silmämääräisesti sekä tiedustelemaan laitteen ja sen akun käyttöhistoriaa, ja sijoita laite tai sen akku paloturvalliseen paikkaan koko siksi ajaksi kun akku on liikkeessä. Huomioi myös huollon käyttämät akulliset laitteet, nekin voivat palaa.

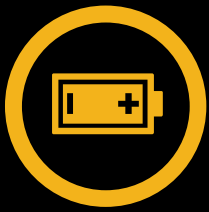
Väärin merkityt kuljetukset

Kauppa voi lähetyksinä saada akkuja, joita ei ole merkitty asianmukaisesti. Tällöin vastaanottaja ei edes tiedä, että paketissa on litium-ioniakku. Pahimmillaan voi olla, että lähetys sisältää heikkokuntoisen akun, jota ei olisi edes saanut jättää kuljetettavaksi. Erityisesti kuluttajien postitse toimittamat tuotepalautukset, takuupalautukset ja huoltotoimitukset voivat ujuttaa kauppaan paloriskin, jota ei huomata. Elleivät vastaanottotilojen paloilmaisu ja sammutusjärjestelyt ole kunnossa, harkitse pakettien säilyttämistä paloturvallisesti erityisesti öisin ja viikonloppuisin.

Kierrätettävät akut

Kaupalle tuotteen jakelijana on jätelaissa asetettu vastuu ottaa vastaan käytettyjä litium-ioniakkuja. Elinkaarensa loppupäässä olevat akut ovat lähtökohtaisesti vähemmän turvallisia kuin uudet. Lisäksi akkujen käyttö- ja käsittelyhistoria ei ole tiedossa. Kierrätettäviin akkuihin tulee suhtautua erityisen huolellisesti ja ne tulisi sijoittaa aina paloturvallisesti. Pehdhy tuottajayhteisön ohjeisiin akkujen käsittelystä ja lähettämisestä.

Kierrätys on yhteinen asia!

Elinkaarensa lopussa olevat litium-ioniakut eivät ole yhtä turvallisia kuin uudet akut. Akku voi vikaantuessaan tai oikosulussa helposti sytyttää tulipalon. Myös sinulla kuluttajana on vastuuta.

Huolellisuusvelvoite – myös sinulla on vastuuta

Huolellisuusvelvoite tarkoittaa, että jokaisen on toimittava järkevästi ja noudatettava annettuja ohjeita. Jos esimerkiksi akkua keräyspisteelle jättäessäsi laiminlyöt keräyspisteen ohjeita tai laitat akun sähkö- ja elektroniikkaromun sekaan, et toimi huolellisesti. Saat olla tuottamsvastuussa niistä vahingoista, joita toiminnastasi aiheutuu. Kierrättämättä jätetty litium-ioniakku voi aiheuttaa myös jätehuollossa vakavia vaaratilanteita eli kaikki akut tulee toimittaa niille tarkoitettuun keräyspisteeseen. Ennen kaikkea palon seurauksena voidaan menettää ihmishenkiä!

Litium-ioniakkujen kierrätys

- ♦ Älä yritä ladata litium-ioniakkua, joka ei ota varausta vastaan
- ♦ Käytöstä poistettuja litium-ioniakkuja vastaanotetaan yleensä siellä, missä saman tyyppisiä akkuja myydään, tai kuntien jäteasemilla www.kierratys.info
- ♦ Pienet alle 0.5 kg akut voidaan kierrättää paristokeräyksen yhteydessä
- ♦ Noudata keräyspisteen ohjeita: teippaa navat, älä kierrätä epäilyttäviä tai rikkinäisiä akkuja, varaudu vastaamaan akun vastaanottajan kysymyksiin akun historiasta
- ♦ Viallisen akun kanssa ota yhteys maahantuojaan
- ♦ Pakkaa vuotava tai vahingoittunut akku tai paristo omaan tiiviiseen muovipussiinsa ja siirrä se turvalliseen paikkaan, mahdollisuuksien mukaan ulos metalliastiassa tai sisällä paikkaan, jossa lähellä ei ole helposti syttyvää materiaalia
- ♦ Älä jätä epäilyttäviä tai rikkinäisiä akkuja valvomattomaan keräyspisteeseen, vaan ojenta ne henkilökunnalle ja kerro havainnoistasi

Sähkö- ja elektroniikkaromu sekä akut

- ♦ Irrallisten litium-ioniakkujen laittaminen sähkö- ja elektroniikkaromun sekaan on kielletty
- ♦ Huolellisuusvelvoite edellyttää kiellon noudattamista
- ♦ Sähkö- ja elektroniikkaromun vastaanottopisteissä on yleensä erillinen paristo- ja akkukeräys. Jos akku on helposti irrotettavissa, laita se sinne

**Kun toimit huolellisesti,
kaikki voittavat.**